

TOIMINTAKERTOMUS

2008

1. YLEISTÄ

Pank ry on yleishyödyllinen yhteisö, jonka tavoitteena on edistää Suomen päällystealan toimintaedellytyksiä. Pank ry on jatkanut vuoden 2008 aikanakin käynnissä olevien ohjelmien eteenpäin viemistä ja käynnistettyjen hankkeiden loppuunsaattamista.

Hankkeista ehkä näkyvin oli vuoden 2007 lopussa valmistuneiden asfalttineidien myyntiin tuleminen, joka käynnistyi vuoden 2008 alussa. Vuoden aikana myytiin yli 1200 painettua normijulkaisua.

Toiminnallisiin laatuvaatimuksiin sekä päällystealan kehitystä edistävien hankintamenettelyjen arviointi, kehittäminen ja käyttöönoton edistäminen on jatkunut hankintamenettelyjä käsittelevässä ad-hoc-työryhmässä.

Asiakirjatoimikunnan vastuulla olevat kumppanuusasiakirjat olivat valmistumassa vuoden 2008 lopussa ja ne pääsivät jakeluun seuraavan vuoden alkupuolella.

PANK ry:n perustama hiljaisten päällysteiden ad-hoc-työryhmä on valmistellut suosituksia hiljaisten päällysteiden hankintaa vaikeuttavien esteiden vähentämiseksi.

PANK ry käynnisti vuoden 2008 lopussa yhteistyössä Infra ry:n ja Tiehallinnon kanssa projektin, jonka tavoitteena oli rakentaa simulointimalli Suomen päällystetyn tieverkosta ja sen kuntokehityksestä erilaisten perustienpidon rahoitusvaihtoehtojen pohjalta. Mallin tuloksia ja niiden tiedottamista päästään käsittelemään seuraavan vuoden puolella.

PANK ry jatkaa pitkän tähtäyksen suunnitelmansa mukaisesti päällysteiden raaka-aineisiin, niiden käyttöön valmistusprosesseissa ja lopputuotteiden valmistuksessa liittyviä ympäristö-, turvallisuus- ja terveysasioiden seuraamista, tiedottamista ja vaikuttamista. Päällystealan korkea osaamisen ja riittävän työvoimaresurssien turvaamisen jatkaminen on niin ikään PANK ry:n toiminnan kohteena.

Kokonaistalouden suhteen PANK ry pyrkii käyttämään varallisuutta pitkän tähtäyksen linjauksen mukaisesti tukemalla alan tutkimus- ja kehitystoimintaa. Kahden suuren tutkimushankkeen laskun ajoituksesta johtuen PANK ry:n laskennallinen tulos oli selvästi ylijäämäinen.

2. JÄSENET

Ajanjaksona 1.1.2008 - 31.12.2008 oli PANK ry:ssä jäseniä 12, jotka edustavat valtion virastoja ja laitoksia, tutkimuslaitoksia, alan urakoitsija- ja suunnitteluyhtiöitä, alan koneita, laitteita ja raaka-aineita tuottavia yhtiöitä ja niiden muodostamia yhdistyksiä sekä liikennettä edustavia yhdistyksiä.

Jäsenet:

Neste Oil Oyj
 Finavia
 Moottoriliikenteen Keskusjärjestö ry
 Nynas Oy
 Oulun yliopisto
 ExxonMobil Finland Oy Ab
 Suomen Kuntaliitto
 Infra ry
 Tampereen teknillinen yliopisto
 Teknillinen korkeakoulu
 Tiehallinto
 VTT

3. HALLINTO

PANK ry:n kevätkokous pidettiin. 17.4.2008 ja syyskokous 20.11.2008. Edellisessä kokouksessa käsiteltiin ja vahvistettiin vuoden 2007 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä jälkimmäisessä kokouksessa vuoden 2009 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

PANK ry:n hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ossi Himanka / Nynas Oy ja varapuheenjohtajana Lars Forstén/Infra ry / Asfalttijaosto / Lemminkäinen Infra Oy.

Hallituksen muut jäsenet:

Terhi Pellinen	Teknillinen korkeakoulu
Raimo K. Saarinen	HKR / Katu- ja puisto-osasto
Martti Kärkkäinen	Infra ry / Kiviainesjaosto/ Rudus Oy
Erkki Peltomäki	Infra ry / Asfalttijaosto/ NCC Roads Oy
Jorma Paananen	Infra ry / Asfalttijaosto/ Destia Oy
Seppo Mäkinen	Tiehallinto
Kari Ström	Kuntaliitto / Jyväskylän kaupunki
Kyösti Laukkanen	VTI

Hallituksen sihteerinä toimi Kalevi Toikkanen, Tiehallinto.

Hallitus kokoontui 7 kertaa. Kokouksissa käsitellyjä aiheita olivat mm:

- Yhdistyksen kevätkokouksen valmistelu
- Vuoden 2007 toimintakertomus ja tilinpäätös
- Päällysteen laadun testaus- ja mittausmenetelmien tarkkuusraportti
- Tutkimusprojekti ”Menettelytavan kehittäminen asfalttipäällysteen säänkestävyyden määrittämiseksi toistuvien jäätymis-sulamisvaiheiden avulla”
- Yhdistyksen syyskokouksen valmistelu
- Toimintasuunnitelma 2009 ja talousarvio
- Kumppanuusasiakirjat
- Simulointimalli koskien päällystettyjen teiden kuntoa ja eri perustienpidon rahoitustasojen välillä
- Muut ajankohtaiset asiat

4. TOIMIKUNTIEN JA VALIOKUNTIEN TOIMINTA

PANK ry:ssä toimii asfalttinormitoimikunta, asiakirjatoimikunta, ad hoc -hankintamenettelytyöryhmä, melua vaimentavien päällysteiden hankinta, ad hoc -työryhmä, laboratoriotuimikunta, tekninen valiokunta, ympäristö- ja turvallisuusvaliokunta, koulutusvaliokunta, työvaliokunta ja tiedotusvaliokunta. Neljä toimikuntaa on PANK ry:n omia ja kuusi valiokuntaa yhteisiä Infra ry:n kanssa.

PANK RY:N TOIMIKUNNAT

ASFALTTINORMITOIMIKUNTA

Rauno Turunen	OAMK, puheenjohtaja
Matti Antikainen	Tiehallinto
Katri Eskola	Tiehallinto
Pia Rämö	Infra ry
Päivi Ahlroos	Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto
Juhani Tirkkonen	Turun kaupunki
Kyösti Laukkanen	VTT
Timo Blomberg	Nynas Oy
Pirjo Kuula-Väisänen	Tampereen teknillinen yliopisto
Seppo Kempainen	Skanska Asfaltti Oy
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Seppo Kauppinen	NCC Roads Oy
Ilmo Hyypä	Destia Oy, sihteeri

Kokoukset

Asfalttinormitoimikunta kokoontui vuoden 2008 aikana 3 kertaa.

Asfalttinormit 2008

Toimikunnan saatua Asfalttinormit 2008 -julkaisun valmiiksi niiden myynti aloitettiin. Normin ensimmäistä painosta (painosmäärä 2000 kpl) oli vuoden loppuun mennessä myyty noin 1200 kappaletta.

Toimikunta järjesti Asfalttinormien käyttöä ja soveltamista koskevan tilaisuuden 22.1.2008. Paikalla oli lähes sata osallistujaa. Vuoden 2009 vastaavan tilaisuuden suunnittelu aloitettiin.

Asfalttinormitoimikunta otti vuoden 2008 aikana vastaan useita Asfalttinormeja 2008 koskevia kommentteja. Painovirheiden yms. osalta on julkaistu korjauslehti PANK ry:n kotisivuilla.

EN-standardit

Toimikunta on toiminut CEN TC227/WG1:n taustaryhmänä ja osallistunut asfalttialan EN-standardiluonnoksia koskevien Suomen lausuntojen valmistelemiseen. Alustavasti on keskusteltu eri mahdollisuuksista tulevien SFS-EN asfalttipäällysteiden tuotestandardien julkaisemiseksi ja käyttöönottamiseksi Suomessa.

Samoin toimikunta on ollut mukana Pohjoismaisessa yhteistyössä EN-standardien asfaltin deformaatio- ja kulumistestien yhteispohjoismaiseen käytäntöön liittyvässä toiminnassa.

Lausunnot

Vuoden 2008 lopulla Asfalttinormitoimikunta antoi lausunnon InfraRYL:n uudistetun päällysteitä koskevien kappaleiden osalta. Vastaavasti oltiin mukana InfraRYL:n Sirotepintauksia koskevan osan laadinnassa.

ASIAKIRJATOIMIKUNTA

Kari Ström		Jyväskylä, puheenjohtaja
Pekka Isoniemi	HKR	
Mikko Eerola		Destia Oy
Hannu Huhtala		Kuntaliitto
Tapio Huttunen		Lemminkäinen Infra Oy
Jorma Alanko		Vantaa
Ari Michelsson		Espoo
Kalevi Toikkanen		Tiehallinto
Timo Vainionpää		NCC Roads Oy
Heikki Jämsä		Infra ry, sihteeri

Lisäksi toimikunnan kokouksiin on osallistunut Matti Heino (HTJ Rakennuttajat Oy), joka on laatinut kumppanuusmalliasiakirjoja.

Toimikunta piti yhden varsinaisen kokouksen vuonna 2008. Lisäksi valiokunnan jäsenet järjestivät useita työkokouksia yhteistoiminta-asiakirjamallien kehittämiseksi.

Asiakirjatoimikunta ohjasi ja valvoi Matti Heinon työtä kunnille tarkoitettujen yhteistoimintamalliasiakirjojen laadinnasta. Asiakirjat koostuvat mm. seuraavista dokumenteista:

- Yleistä hankintamenettelyistä
- Yhteistoimintamallin periaatteet
- Urakkaohjelma
- Tarjouspyyntö
- Tarjouslomakkeet
- Turvallisuusasiakirja

Yhteistoimintamallista on pidetty esitelmää alan tilaisuuksissa, kuten Palautepäivällä 2008 ja Päälystekerseilla 2008.

Asiakirjamallit valmistuvat ja ne julkaistaan keväällä 2009.

LABORATORIOTOIMIKUNTA

Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy, puheenjohtaja
Rainer Laaksonen	VTT
Richard Lustig	Lohja Rudus Oy
Sami Similä	Destia
Katri Eskola	Tiehallinto
Kari Laakso	TKK
Riitta Alve	HKR
Jussi Tuominen	NCC Roads Oy
Tapio Kärkkäinen	Nynas Oy
Pirjo Kuula-Väisänen	TTY, sihteeri

LTK:n kokoukset

LTK kokoontui toimintavuonna 6 kertaa.

Menetelmäkehitys

Menetelmäkehityksessä pääpaino oli muutamien uusien PANK-menetelmien laatimisessa ja päivityksessä. Toisena osa-alueena oli EN-standardien viisivuotistarkastukset.

Laboratorioiden hyväksymismenettely

Laboratorioiden hyväksyntää hoitaa Inspecta Sertifiointi Oy. LTK toimi Inspecta Sertifiointi Oy:n teknisenä toimikuntana, ja valvoi tarkastus- ja hyväksyntätoimintaa. Asfalttinormien mukaisesti hyväksytyjä organisaatioita on tällä hetkellä noin 30 (PANK-hyväksytyjä, sertifioituja tai akkreditoituja). Osalla näistä on myös valvottuja laboratorioita. PTM- ja päällystetutkamittajat on saatu hyväksyntämenettelyyn piiriin.

Laboratorioiden väliset vertailukokeet ja muu testaukseen liittyvä tutkimus

Yhteinen tutkimushanke ruotsalaisten ja norjalaisten kanssa deformaation ja kulumisen määrittämisen EN-standardien (testaus ja tuote) soveltamisesta ja Prall-testausmenetelmän päivittämisestä pohjoismaissa jatkui edelleen.

PTM-mittajien kanssa yhteistyössä on kehitetty vertailukoemenettelyä toiminnan laadunvarmistamiseksi.

Kaikkien keskeisten testausmenetelmien tarkkuuden selvittämiseen suunnatun tutkimuksen esiselvitys (VTT) valmistui vuoden 2008 alussa. Varsinaista tutkimushanketta (3 v) valmisteltiin.

Käynnistettiin tutkimushanke jäädytys-sulatuskestävyyskokeen soveltuvuudesta päällysteiden pitkäaikaiskestävyyden määrittämiseen (VTT). Selvityksen vaihe I valmistuu keväällä 2009.

LTK:n muu toiminta

Valmisteltiin asfaltti- ja kiviainesalan laboranttikoulutusta Amiedun kanssa. Ensimmäinen pilottikoulutus toteutetaan 2009.

LTK:n menetelmäpäivä pidettiin 29.1.2008 Eteran auditoriossa. Osallistujia oli noin 80.

Yhdessä Inspecta Sertifiointi Oy:n kanssa järjestettiin hyväksytyjen laboratorioiden neuvottelupäivä 23.10.2008, jolla käsiteltiin ajankohtaisia asioita.

AD HOC -HANKINTAMENETTELYTYÖRYHMÄ

Tero Ahokas	Tiehallinto, puheenjohtaja
Tapio Joensuu	Destia Oy
Vesa Laitinen	Lemminkäinen Infra Oy
Jussi Rantanen	Lemminkäinen Infra Oy
Ossi Himanka	Nynas Oy
Harri Spooft	Pöyry Oyj, Infra
Kari Holma	Tiehallinto
Seppo Kempainen	Skanska Asfaltti Oy
Sami Horttanainen	NCC Roads Oy, sihteeri

Työryhmä kokoontui kaksi kertaa v. 2008 aikana. Työryhmän lisäksi kokouksiin osallistui kutsuttuna asiantuntijoita eri yrityksistä.

Toimikunta käsitteli kokouksissaan Tiehallinnon uusien ylläpidon hankintamenettelyjen kehitystä sekä käynnissä olevien palvelusopimusten tilaa.

Selvitystyön jälkeen ylläpitoon liittyvän indeksin kehittämistä on päätetty luopua. Tulevissa palvelusopimuksissa tullaan käyttämään sopivaa rakennetta bitumi- ja MAKU- indekseistä.

PANK RY:N JA INFRA RY:N YHTEISET VALIOKUNNAT

MELUA VAIMENTAVIEN PÄÄLLYSTEIDEN HANKINTA, AD HOC -TYÖRYHMÄ

Lars Forstén	Lemminkäinen Infra Oy, puheenjohtaja
Jorma Alanko	Vantaan Kaupunki
Ville Alatyttö	HKR / KPO
Katri Eskola	Tiehallinto
Ilmo Hyypä	Destia Oy
Seppo Kauppinen	NCC Roads Oy
Panu Sainio	TKK, Autolaboratorio
Ismo Rantanen	HKR / KPO, sihteeri

Työryhmä kokoontui kuusi kertaa vuonna 2008. Kokouksiin ovat osallistuneet myös seuraavat henkilöt Petri Ahola (NCC Roads Oy), Pekka Isoniemi (HKR / KPO), Seppo Kemppainen (Skanska Asfaltti Oy), Pertti Peltomaa (NCC Roads OY) ja Kalevi Toikkanen (TIEH, U-piiri).

Työryhmän tavoite

Ad hoc -työryhmä laati ohjeet melua vaimentavien päällysteiden hankintaa varten. Pyrkimyksenä on laatia ohjeet ja mahdollisesti asiakirjat, joiden mukaan ns. ”hiljaisten päällysteiden” hankinta olisi helppoa, selkeätä ja käytännön läheistä. Työryhmä pyrki saamaan työnsä valmiiksi vuoden 2010 aikana. Työryhmän aikataulua on jatkettu alkuperäisestä suunnitelmasta vuodella, koska on osoittautunut tarpeelliseksi teettää tutkimus ”Melumittauksien riippuvuus lämpötilasta”.

Työryhmän toiminta

Työryhmä laati ohjeet melua vaimentavien päällysteiden hankkimiseksi. Työn alla on neljä eri hankintatapasuosittelua:

- * ”Hiljaisiksi julistettujen päällysteiden” hankinta. Asfalttinormit 2008 määrittelevät hienorakeisia päällysteitä ”hiljaisiksi”. Tämä on normaali kunnissa käytetty päällysteiden hankintatapa, jonka mukaan hankitaan normien mukaisia päällysteitä. Päällysteille ei aseteta erityistä meluvaatimusta. Sopii pieniin kuntakohteisiin.
- * Hankinta, jossa päällysteen maksimiraekoolle annetaan rajoitus- ja asetetaan kulumisvaatimus. Meluvaatimusta ei aseteta. Hankintatapa soveltuu kuntien kohteisiin ja mahdollistaa ns. Erikoistuotteiden käytön.
- * Tuotehyväksytyjen tuotteiden hankinta. Urakoitsija voi tyyppihyväksyttää hyväksi havaitun melua vaimentavan päällysteensä tiettyjen kriteerien mukaisesti. Tuotehyväksyntä perustuu tutkimuksiin (mittauksiin) ja kokemukseen. Tuotehyväksyntäproseduuri tehdään joustavaksi. Hyväksyjä voisi olla esimerkiksi PANK ry:n normitoimikunta. Hankintamenettely soveltuu kohteisiin joissa halutaan erityisesti painottaa päällysteen ominaisuuksia (esim. meluominaisuuksia), mutta jossa melumittaus on vaikeata.

- * Hankinta toimivuusvaatimusten mukaisesti. Päälysteelle asetetaan sekä meluvaatimukset että muita toiminnallisia vaatimuksia (lähinnä kulumisvaatimusta). Päälysteen ominaisuudet mitataan kohteessa. Soveltuu suuriin kohteisiin, joissa melumittaus voidaan tehdä

Työryhmän työ on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Työryhmä tulee pyytämään PANK ry:n Asiakirja-toimikunnalta kannanottoa, kun yllä mainitut hankintatavat on määritetty tarkemmin. Työryhmän selvityksissä on käynyt ilmi että vaunumelumittaukseen (CPX) liittyy paljon epäkohtia. Melumittauksen tulos on hyvin riippuvainen vallitsevasta lämpötilasta. Mittauslämpötila on määritettävä tarkemmin ja lämpötilakorjaus on mahdollisesti otettava käyttöön. Meluvaatimukset (myös Asfalttinormeissa) on tarkistettava ja ehkä muutettava. Lämpötilan vaikutuksen selvittämiseksi tehdään tutkimus kesällä 2009.

Resurssisuunnitelma

Työryhmä ei tarvinnut vuonna 2008 PANK ry:n rahallista tukea. Yllä mainittu tutkimus toteutetaan kesällä 2009 TKK:n Autolaboratorion toimesta. PANK ry on luvannut tähän tutkimukseen rahoitusta, maks. 3000 €. Koko tutkimuksen budjetti on noin 9000 €. Tutkimuksen muut rahoittajat ovat TIEH, sekä työryhmään osallistuvat kunnat ja urakoitsijat.

TYÖVALIOKUNTA

Ossi Himanka	Nynas Oy/ PANK ry/ puheenjohtaja
Erkki Peltomäki	NCC Roads Oy/PANK ry
Kalevi Toikkanen	Tiehallinto/PANK ry
Lars Forsten	Lemminkäinen Infra Oy/Infra ry/Asfalttijaosto
Olli Kokkonen	NCC Roads Oy/Infra ry/Asfalttijaosto
Heikki Jämsä	Infra ry/Asfalttijaosto/sihteeri

Työvaliokunta ei pitänyt kokouksia vuoden 2008 aikana.

KOULUTUSVALIOKUNTA

Erkki Peltomäki	NCC Roads Oy, puheenjohtaja
Jari Haapavaara	Lemminkäinen Infra Oy
Matti Ryhänen	Salon ammatti-instituutti
Mikko Eerola	Destia Oy
Ilkka Kerkelä	Lemminkäinen Infra Oy
Antti Sulamäki	Amiedu
Seppo Tirkkonen	Rakennusliitto
Mikko Takkula	Rudus Asfaltti Oy
Jukka Ahonen	Skanska Asfaltti Oy
Tapani Karonen	Infra ry
Heikki Jämsä	Infra ry, sihteeri

Lisäksi valiokunnan kokouksiin osallistui ammattioppilaitosten edustajia tarpeen mukaan.

Valiokunta piti neljä kokousta vuonna 2008. Lisäksi pidettiin useampia teemakohtaisia kokouksia liittyen Päälysteturssien ja Palautepäivän ohjelmasisältöjen suunnitteluun.

Valiokunta on toiminnassaan tehnyt seuraavia asioita:

1. Koulutustilaisuuksien järjestäminen

- Päälysteturssit, jotka pidettiin 2 kertaa kahden päivän jaksoissa helmi- ja maaliskuussa
- Asfalttialan palautepäivän ohjelman suunnittelu. Tilaisuus järjestettiin laivaseminaarina marraskuussa.

2. Yhteishankintakoulutuksen käynnistäminen

Asfalttialan yhteishankintakoulutus käynnistettiin vuonna 2008. Tavoitteena oli saada asfalttialalle uusia työntekijöitä mm. ammatinvaihtajista. Yhteishankintakoulutus on työvoimakoulutusmuoto, jossa koulutus toteutettiin työnantajien, työhallinnon ja koulutuksen järjestäjän yhteisesti suunnittelemana. Amiedun järjestämään koulutukseen valittiin 15 henkilöä 50 hakijan joukosta. Opetukseen sisältyi sekä teoriaa että työssäoppimista. Saadut kokemukset olivat hyviä.

3. Asfalttityöntekijöiden ammattitutkinto

Valiokunta on ohjannut ja koordinoanut asfalttityöntekijöiden ammattitutkintoon liittyvää koulutusta, jota annettiin vuonna 2008 Salon aikuiskoulutuskeskuksessa, Amiedussa (Helsinki) ja Rovaniemen aikuiskoulutuskeskuksen järjestämänä Tampereella. Valiokunnassa koordinoitiin vuoden 2009 ammattitutkintojen kurssien päivämäärät oppilaitosten kesken.

4. Asfalttityöntekijöiden erikoisammattitutkinto

Valiokunta valmisteli asfalttityöntekijöiden erikoisammattitutkinnon sisältöä ja koordinoi opetuksen toteutusta. Koulutus käynnistettiin Salon Aikuiskoulutuskeskuksessa loppuvuodesta 2008. Kurssille osallistui 15 henkilöä ja se kestää 3 vuotta. Erikoisammattitutkinto on tarkoitettu työnjohdolle.

5. Koneautomaatio

Valiokunnassa seurattiin vuonna 2008 käynnistynyttä ASKO III –projektia ”3D-ohjaus- ja automaatiojärjestelmien vaikutukset yritysten osaamistarpeisiin ja teknisiin valmiuksiin”. Hankkeessa selvitettiin 3D-ohjaus- ja automaatiojärjestelmien vaikutuksia asfalttialan työntekijöiden osaamisvaatimuksiin sekä kehitettiin oppilaitoksiin opetusvalmiuksia sisältöön liittyen. Koneautomaation käytännön sovelluksia testattiin opetuksessa mm. Työtehosteuran järjestämällä kursseilla.

TEKNINEN VALIOKUNTA

Heikki Jämsä	Infra ry, puheenjohtaja
Tero Ahokas	Tiehallinto
Katri Eskola	Tiehallinto
Mika Häkli	Lemminkäinen Infra Oy
Pekka Isoniemi	HKR
Jukka Juola	Andament Oy
Seppo Kempainen	Skanska Asfaltti Oy
Kyösti Laukkanen	VTI
Jorma Paananen	Destia Oy
Ari Michelsson	Espoon kaupunki
Tapio Kärkkäinen	Nynas Oy, sihteeri

Valiokunta piti kaksi kokousta vuonna 2008. Lisäksi valiokunta osallistui kesäretkelle Etelä-Suomessa. Valiokunta käsitteli toiminnassaan seuraavia asioita:

1. SHOK-ohjelma

Valiokunnassa käsiteltiin valmisteilla olevaa RYM-SHOK ohjelmaa. Keskusteltiin päällystealan mahdollisuuksista osallistua ohjelman teemoihin yleisellä tasolla. Näitä teemoja ovat:

- prosessit ja toimintamallit
- energiatehokkuus
- kilpailukykyinen yhdyskuntainfra
- käyttäjälähtöiset tilat.

Ohjelman sisällön valmistelu jatkuu. Ohjelmaan haetaan isoja kokonaisuuksia. Hankkeen rahoittajat selviävät keväällä 2009.

2. Ilmasto

Käsitelty ilmastomuutosten vaikutuksia päällysteteknologiaan sekä materiaalivaatimuksiin. Ilmaston lämpeneminen pitää tiet märkinä kauemmin kuin normaalina talvena aiheuttaen tien kunnan normaalia nopeampaa heikkenemistä.

Lisäksi käsiteltiin VTT:n tutkimusta menettelytapojen kehittämiseksi asfalttipäällysteen säänkestävyyden (pakkasrapautumiskestävyyden) määrittämiseksi. Tutkimuksen ensimmäinen vaihe valmistuu vuonna 2009.

3. Energiaa säästävät päällysteet

Energiaa säästävät matalalämpöiset päällysteet (Warm Asphalt Mix) ovat yleistymässä Euroopassa ja erityisesti Yhdysvalloissa, jossa on laaja ohjelma uuden päällystetyypin kehittämiseksi ja käyttöönotoksi (www.warmmixasphalt.com) WAM säästää energiaa ja vähentää päästöjä ollen myös työystävällisempi vähempien huurujen vuoksi. Toisaalta materiaalin kustannuksista ja kestävydestä ei ole vielä tarkkaa tietoutta. WAM:n kehittäjä seurataan.

4. Vauriotietojen keruu

Valiokunta käsiteli Automaattisen päällystevauriomittarin (APVM) kehitysvaiheita ja pilottiprojektien tuloksia. Tuloksia on mitattu laajasti, mutta toistettavuus ja pinnan kosteus vaikeuttavat tulosten tulkintaan. Tämä merkitsee sitä, että Tiehallinnolla ei ole tällä hetkellä luotettavaa tapaa arvioida teiden vaurioitumista. Projektin tulosten perusteella on arvioitu vauriomittausten systemaattisen käyttöönoton tapahtuvan aikaisintaan vuonna 2009.

5. Kansainvälinen yhteistyö

Valiokunta osallistui alan kansainväliseen tekniseen yhteistyöhön olemalla edustajansa (Vesa Laitinen, Lemminkäinen Oyj) välityksellä mukana EAPA:n Teknisen valiokunnan toiminnassa. EAPA:n valiokunnassa on käsitelty mm. WAM-päällysteitä, CEN-standardisointia, asfaltin käyttöä tunnelipäällysteissä, asfaltin uusiokäyttöä sekä päällysteiden kestävyyttä.

Lisäksi Heikki Jämsä on osallistunut eurooppalaiseen yhteistyöprojektiin Performance indicators for road pavements (COST 354). Projektin tavoitteena oli määrittää eurooppalaiset toimivuusvaatimukset asfalttipäällysteisille teille sekä laatia yleinen kuntoluokitus em. tietojen perusteella. Projekti päättyi vuonna 2008 ja siitä valmistui loppuraportti (<http://cost354.zag.si/>).

6. Tilaisuuksien järjestäminen

Valiokunta osallistui Palautepäivän ja Päällystekurssien ohjelmien laatimiseen.

TIEDOTUSVALIOKUNTA

Matti Aalto	Lemminkäinen Oyj, puheenjohtaja.
Päivi Laine	Lemminkäinen Infra Oy
Terhi Paavilainen	NCC Roads Oy
Miia Apukka	Destia Oy
Erkki Pätiälä	Rakennustietosäätiö
Mari Murto	Skanska Infra ry
Heikki Jämsä	Infra ry
Paavo Syrjö	Infra ry
Kai Salmi	Infra ry, sihteeri

Valiokunta piti 4 kokousta vuonna 2008. Lisäksi pidettiin useampia teemakokouksia Infrapoliittisen iltapäivän suunnittelemiseksi ja infra-alan viestintästrategian laatimiseksi.

Valiokunta on toiminnassaan tehnyt seuraavia asioita:

1. Viestintäsuunnitelma

Valiokunnassa keskusteltiin ja laadittiin viestintäsuunnitelma alan vaikuttavuuden lisäämiseksi. Suunnitelmasta ilmenee kohderyhmät, vaikuttamismuodot ja keskeiset viestinnän sisällön tavoitteet. Vaikuttamissuunnitelma on tarkoitus jalkauttaa vuoden 2009 aikana.

2. WWW-sivut ja sähköinen lehti

PANK ry:n kotisivuja on päivitetty tarpeen mukaan mm. valiokuntien pöytäkirjojen osalta.

Asfalttiliitto ry:n vanhojen ja käytöstä poistettujen kotisivujen sisältö siirrettiin Infra ry:n kotisivuille (www.infrary.fi). Sivuilla julkaistaan mm. bitumi-indeksi kuukausittain.

Uusi Infra ry:n sähköinen Asfalttilehti julkaistiin 5 kertaa vuoden 2008 aikana. Jakelussa on noin 1000 henkilöä. Lehden sisältönä on ajankohtaiset asfalttialaan vaikuttavat uutiset, tapahtumat ja muut sisällöt.

Lisäksi asfalttialan käytettävissä oli Infra ry:n Infrarakentaja-lehti, joka ilmestyi kahdeksan kertaa vuodessa. Lehdessä julkaistiin muutamia asfalttialaan liittyviä artikkeleita (mm. hiljainen asfaltti).

3. Vaikuttaminen

Asfalttialaa edistävää vaikuttamista kohdistettiin Eduskuntaan (valiokunnat, kansanedustajat) ja muihin päätöksentekijöihin laatimalla mm. valtion tulo- ja menoarvioon liittyviä perusteluita tienpidon rahoituksen nostamiseksi tiestön kunnon parantamiseksi. Erityisesti tuotiin esille päällystämistöiden työllistävä vaikutus osan elvytysbudjetin käyttötarkoitusten perusteluja.

Vaikuttamista tehtiin myös yhteistyössä Auto- ja Tiefoorum (ATF) kanssa. Valiokunta toimitti taustamateriaalia ATF:n käyttöön, jota on julkaistu ATF:n kotisivuilla www.tieyhdistys.fi/atf. ATF otti kantaa ajankohtaisiin tie- ja liikennepoliittisiin kysymyksiin sekä laati kannanottoja käytettäväksi vaikuttaja-tapaamisissa.

4. Ubiikki yhteiskunta

Valiokunnassa käsiteltiin Ubiikki yhteiskuntaa ja sen vaikutuksia ja mahdollisuuksia alalle. Ubiikki- tai Ubiyhteiskunta on yleisnimitys tietoyhteiskunnan seuraavalle vaiheelle, jossa tieto- ja viestintäteknologia tunkeutuu kaikkiin paikkoihin ja elämäntilanteisiin. Ihmiset, esineet ja paikat ovat yhteydessä toisiinsa elektronisten tunnisteiden avulla.

”Ubiquitous network society” on yhteiskunta, jossa langaton tiedonsiirto ja verkottuminen on mahdollista kenelle tahansa, milloin tahansa, missä tahansa ja minkä välityksellä tahansa. Samasta asiasta käytetään myös termiä *arjen tietoyhteiskunta*, *ambient intelligence* ("läsnä-äly").

5. Infrapoliittinen iltapäivä

Valiokunta osallistui yhteistyössä Infra ry:n kanssa Infrapoliittisen iltapäivän toteutuksen suunnitteluun ja ohjelman sisällön määrittämiseen. Tilaisuus järjestettiin 6.3.2008.

YMPÄRISTÖ- JA TURVALLISUUSVALIOKUNTA

Antti Lyytinen	Skanska Asfaltti Oy, puheenjohtaja
Timo Blomberg	Nynas Oy
Jutta Halonen	NCC Roads Oy
Urpo Holopainen	ExxonMobil Oy Ab
Jorma Paananen	Destia Oy
Esko Tuhola	Tiehallinto
Timo Tuokko	Lemminkäinen Infra Oy
Kaj Weckman	NCC Roads Oy
Heikki Jämsä	Infra ry, sihteeri

Valiokunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Lisäksi valiokunnan jäsenet kokoontuivat useita kertoja turvallisuuskilpailun yhteydessä.

Valiokunta on tehnyt seuraavia asioita:

1. Bitumihuurututkimukset

Valiokunta on seurannut kansainvälisen syöpäjärjestön IARC:n bitumihuurututkimuksen edistymistä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Tutkimus on loppusuoralla ensimmäisten luonnosraporttien valmistuessa loppuvuodesta 2008. Tutkimuksesta vastaa Suomessa Työterveyslaitos. Asfalttialalta hanketta ovat seuranneet tarkasti erityisesti Pekka Haikarainen (Lemminkäinen Infra Oy), Timo Blomberg (Nynas Oy) ja Lars Forstén (Lemminkäinen Infra Oy).

Tutkimuksen rahoitukseen osallistuvat Euroopan Asfalttiliitto EAPA, Eurobitume, Concawe sekä Yhdysvaltain Asfalttiliitto NAPA sekä kattourakoitsijajärjestöt budjetin ollessa noin 2 milj. euroa. Tutkimusta on käsitelty valiokunnassa sekä EAPA:n Health, Safety and Environment –komiteassa samoin kuin Eurobitumessa. Tutkimus päättyy keväällä 2009.

2. Turvallisuuskilpailu 2008

Valiokunta järjesti turvallisuuskilpailun 2008. Tavoitteena oli löytää Asfaltti-mittarin perusteella paras levitysryhmä ja asfalttiasema. Kilpailuun osallistui 4 levitysryhmää ja 4 koneasemaa. Levitysryhmäsarjan voittaja oli Lemminkäinen Infra Oy ja asfalttiasemasarjan voittajat tasatuloksella NCC Roads Oy ja Skanska Asfaltti Oy. Voittajat palkittiin Palautepäivillä.

3. LÄMSÄ-projekti

Valiokunta käsitteli Työterveyslaitoksen LÄMSÄ-projektin (lämpökuormittuminen ja altistuminen ultraviolettisäteilylle sekä suojauksen optimointi tienpäälylystys- ja kattotöissä) tuloksia ja johtopäätöksiä. Projektin tulokset julkaistiin raporttina.

4. Turvallisuus

Valiokunnassa käsiteltiin uusia keinoja työturvallisuuden lisäämiseksi. Uutena asiana kokeiltiin nopeusnäytön käyttöä asfaltinlevittimessä. Kenttähavaintojen perusteella nopeusnäyttö kiinnitti positiivisesti autoilijoiden huomiota ajonopeuteen, minkä seurauksena ajoneuvot hidastivat nopeuttaan.

5. MURAU

Valiokunnassa käsiteltiin laajasti Ympäristöministeriön valmistelemaa ja asfalttiasemia käsittelevää MURAU-asetusta (Valtioneuvoston asetus asfalttiaseman ympäristönsuojeluvaatimuksista ja ylijäämä-asfaltin hyödyntämisestä). Asfalttiala neuvotteli asiasta Ympäristöministeriössä asiaa valmistelevien virkamiesten kanssa. Asiasta laadittiin lopullinen lausunto loppuvuodesta 2008. Asetuksen tulisi astua voimaan vuonna 2009.

6. REACH

REACH-kemikaalilainsäädäntö astui voimaan vuoden 2008 aikana, jolloin tuli esirekisteröidä mm. käytettävät sideaineet. Keskustelua herätti erityisesti sideaineiden rekisteröintilämpötilat.

7. Euroopan Asfalttiliiton Health and Safety and Environment Committee

Valiokunnan edustaja Jutta Halonen osallistui EAPA:n Health and Safety and Environment (HSE) komitean työskentelyyn Suomen edustajana. Valiokunnassa valmisteltiin ja käsiteltiin HSE-komitean toimintaan liittyviä asioita kuten bitumihuurututkimusta, kemikaalilainsäädännön vaikutusta asfalttialaan (REACH), päästökauppaa ja CO₂-päästöjä asfalttialalla (asfalttiasemat), EU:n Green Public Procurement –menettelyä sekä ilmastomuutoksen vaikutuksesta alaan.